VRAGEN EN ANTWOORDEN CIIIC TRAININGSMODULES

6 november 2026

In dit document volgen de gestelde vragen en antwoorden, geordend per onderwerp.

WIE MAG AANVRAGEN

#	Vraag	Antwoord
1	Mag een stichting zonder winstoogmerk aanvragen: wie mogen er aanvragen?	Deze tender is bedoeld voor ondernemers en makers met aantoonbare expertise en ervaring op het gebied van IX, die hun diensten of producten op de markt aanbieden. Het gaat dus om ondernemingen met winstoogmerk of organisaties die zich gedragen als bedrijven. Toelichting: we willen met deze tender ondernemerschap bevorderen. We zoeken partijen die marktgericht trainingsmodules ontwikkelen die commercieel geëxploiteerd kunnen worden. Deze exploitatie kan door de ontwikkelaars zelf of door externe trainingspartijen worden aangeboden.
2	Wie mag indienen, en kun je met meerdere bedrijven samen indienen?	Bedrijven met winstoogmerk en organisaties die zich gedragen als bedrijven (zie vraag 1), met IX-ervaring en een inschrijving bij de Kamer van Koophandel, en met didactische kennis of ervaring (zelf of via een partner). Eén bedrijf dient de aanvraag in; samenwerken met andere bedrijven mag. Partners mogen ook internationale partijen zijn. Je mag niet in de beoordelingscommissie zitten.
3	Wat is de achterliggende gedachte achter het uitsluiten van stichtingen?	Stichtingen kunnen alleen aanvrager zijn als ze zich gedragen als een bedrijf. De regeling is bedoeld om bedrijvigheid te stimuleren. Het staat ondernemers vrij om stichtingen als samenwerkingspartners in te schakelen.
4	Mag een bedrijf meerdere aanvragen indienen, voor verschillende trainingsmodules?	Nee, je kunt als bedrijf maar één keer worden geselecteerd en dus ook maar één keer meedoen met de offertefase, als het bedrijf geschikt is bevonden. De achtergrond is dat we streven naar een inclusieve spreiding over kleinere en grote bedrijven.
5	Is het verstandig om de aanvraag in te dienen met een bureau dat gespecialiseerd is in subsidieaanvragen?	Dat is niet nodig. Het gaat om opdrachten, niet om subsidie: CLICKNL verstrekt opdrachten op basis van een contract en de offerte. De subsidieverantwoording ligt bij CLICKNL, niet bij

		de aanvragers. De aanvrager heeft een resultaatverplichting (in fase 1 het opleveren van een proof of concept) en legt vast hoe het geld is besteed.
6	Kan een eenmanszaak inschrijven, of geldt er een minimale bedrijfsomvang?	Er is geen voorwaarde voor minimale bedrijfsomvang.
7	Geldt de regel 'één aanvraag per bedrijf' per BV (per KvK-nummer), of per groep?	Er geldt één aanvraag per KvK-nummer.

SAMENWERKING

#	Vraag	Antwoord
8	Mag de hoofdaanvrager een partner betalen die een stichting of semi-publieke organisatie is maar níet publiek gefinancierd wordt, bijvoorbeeld als onderaannemer?	De aanvrager bepaalt aan welke partijen het honorarium voor de opdracht wordt besteed. Voor zowel aanvragers als samenwerkingspartners geldt dat deze geen andere publieke financiering mogen ontvangen voor dit project dan het honorarium dat door CLICKNL wordt betaald voor deze opdracht.
9	Hoe geef je een samenwerking vorm: onderaannemer, consortiumpartner, samenwerkingspartner?	De verantwoordelijkheid ligt bij de aanvrager. Het aanvragende bedrijf organiseert de samenwerking zelf; het contract wordt gesloten met de partij die aanvraagt.
10	Telt de gezamenlijke ervaring met een vaste productie-partner mee als 'aantoonbare IX-expertise', en mag die partner als onderaannemer in de offerte worden opgenomen?	De aanvrager is verantwoordelijk voor het borgen van de juiste expertise in het ontwikkeltraject. Dat kunnen externe samenwerkingspartners zijn. Naar aanleiding van deze vraag komt een aangepast template (versie 2) beschikbaar bij de nota van inlichtingen van 6 november.

INSCHRIJVINGSEISEN EN KVK

#	Vraag	Antwoord
11	Mogen wij voor eis 3 (KvK-inschrijving) en eis 8 (twee jaar ervaring) een beroep doen op onze samenwerkingspartner? Telt voor eis 8 ook de ervaring die de	1. Nee, degene die zich aanmeldt moet aan de eis van inschrijving bij de KvK voldoen. Je kunt geen beroep doen op een partner die langer ingeschreven staat. 2. Voor de ontwikkel- en productie-ervaring kun je een beroep doen op

	oprichters voor de oprichting van de B.V. hebben opgedaan?	een betrokken partner. Er komt een aangepast template (versie 2) beschikbaar bij de publicatie van de nota van inlichtingen van 6 november.
12	Wij zijn voornemens van rechtsvorm te veranderen en zouden daarbij een nieuw KvK-nummer krijgen. Kan van de minimale inschrijvingsduur worden afgeweken?	Schrijf in met je huidige KvK-nummer, als je langer dan één jaar ingeschreven staat.

BUDGET EN FINANCIËN

#	Vraag	Antwoord
13	Wat zijn de maximale offertebedragen voor fase 1 en fase 2?	Fase 1: € 35.000 exclusief btw. Fase 2: € 55.000 exclusief btw.
14	Op de website staat inclusief btw, elders exclusief btw. Wat is correct?	De bedragen zijn exclusief btw. Dit is gecorrigeerd in het meest recente Interessepeilingsdocument en opgenomen in de vragen en antwoorden van de informatiesessie.
15	Zijn er vereisten aan hoe het budget wordt ingezet, zoals maximale uurtarieven?	Het budget moet worden ingezet om een proof of concept te ontwikkelen dat leidt tot een trainingsmodule waarvoor een marktbehoefte bestaat. We vragen bij de offertefase onder meer om een breakdown van uren, uurtarieven, werkzaamheden en een specificatie van personen/organisaties die het werk gaan uitvoeren en een onderbouwing daarvan. Beoordeeld wordt of de onderbouwing navolgbaar is en deugt.
16	Is er een richttarief voor de uren die worden besteed in fase 1 en fase 2?	Er is geen richttarief. We vragen bij de offertefase onder meer om een breakdown van uren, uurtarieven, werkzaamheden en een specificatie van personen/organisaties die het werk gaan uitvoeren, met een motivatie daarvan. Beoordeeld wordt of de motivatie navolgbaar is en deugt.
17	Als er operationele kosten zijn bij gebruik van een toepassing, mogen die worden doorberekend?	Operationele kosten die nodig zijn voor de trainingsmodule, en toepassingen die niet in het kader van de opdracht zijn ontwikkeld (maar bijvoorbeeld standaard software of inkoop zijn), moeten tegen marktconforme voorwaarden in de trainingsmodule ingezet kunnen worden.

PROCEDURE EN SELECTIE

#	Vraag	Antwoord
18	Wordt er beoordeeld op volgorde van binnenkomst?	Nee. Alle tijdige inzendingen zijn gelijkwaardig. Indienen gebeurt in een digitale kluis in TenderNed die pas na de deadline opengaat; vooraf kan niemand inzendingen zien. Zijn er meer geschikte partijen dan de 36 plekken, dan wordt eerst gekeken naar een goede spreiding over thema's en leerdoelen, en wordt daarna geloot.
19	Is de selectie een inhoudelijke beoordeling van de kwaliteit van het voorstel?	Nee. De eerste selectie toetst alleen of je als geïnteresseerde partij wel of niet aan de eisen voldoet. De bijlage wordt pas gelezen als dat nodig is voor de verdeling. Streven is zo'n zes partijen per thema; voor de partijen boven de verdeling wordt geloot.
20	Op welke criteria worden voorstellen beoordeeld (brede toepasbaarheid, mate van innovatie)?	Die vraag speelt pas bij de offertefase, en ook offertes worden alleen beoordeeld op volledigheid en correctheid. Kwaliteit is pas goed te beoordelen als er een proof of concept ligt.
21	Waarom is gekozen voor loting in plaats van kwalitatieve beoordeling bij de eerste inzending?	Kwaliteit van het beoogde resultaat is niet vast te stellen op basis van een plan. Ontwikkelfase 1 is bedoeld om op basis van concrete resultaten een kwaliteitsoordeel te kunnen doen. De aanvrager verklaart met de inschrijving te voldoen aan de gestelde criteria en zal daar aan gehouden worden.
22	Krijgen projecten die eerder worden ingediend voorrang boven projecten die dichter bij de deadline worden ingediend?	Alle projecten die tijdig binnen zijn worden gelijkwaardig beoordeeld. Er is geen voordeel in eerder indienen.
23	Op basis van welke criteria wordt een inschrijving beoordeeld voordat (eventueel) loting plaatsvindt?	Zie voor de volledige criteria het Interessepeilingsdocument.

THEMA'S EN LEERDOELEN

#	Vraag	Antwoord
24	Op de website zijn thema's 2 en 3 significant anders dan in de bijlage. Wat is de correcte lijst thema's?	De thema's in TenderNed zijn leidend. In de nota van inlichtingen van 6 november 2026 wordt Interessepeiling 3 vrijgegeven waarin de thema's zijn uitgelijnd.
25	Waarom ontbreken leerdoelen op het gebied van het werkelijk 'maken', zoals software development in game engines of het creëren van 3D art?	Deze vaardigheden zijn onderdeel van reguliere opleidingen. Als die leerdoelen ontbreken, is dat een aanleiding om deze in de praktijk aan te bieden. Er is mogelijkheid een extra leerdoel toe te voegen.
26	Wat is het gewicht van de thema's en leerdoelen bij de selectie?	Er wordt gestreefd naar een gelijke verdeling over de thema's: 6 trainingsmodules verspreid over 6 thema's. Mocht de verdeling van het aanbod heel anders liggen, dan houdt CLICKNL zich het recht voor de verdeling naar rato in te richten. Pas in tweede instantie wordt gekeken naar het voorkomen van overlap van leerdoelen.
27	Helpt CLICKNL het aanbod over thema's te spreiden als er veel meer interesses zijn voor één thema dan voor de andere?	Ja, we streven naar 36 offertes die zo goed mogelijk over de thema's zijn verdeeld. Daarom vragen we om een thematop 3. We zullen met aanvragers overleggen of ze eventueel openstaan voor een ander thema als daar aanleiding toe is.
28	Wat is het maximum aantal leerdoelen?	Er is geen hard maximum. Richtlijn is om het aantal leerdoelen beheersbaar te houden: de training moet in een paar zinnen uitlegbaar zijn. De centrale vraag is: wat kan de deelnemer na afloop?

DE TRAININGSMODULE

#	Vraag	Antwoord
29	Wat wordt verstaan onder een 'IX-concept' waarop je voortbouwt?	In deze context moeten we spreken van een bestaand concept (of bouwsteen) waarop wordt voortgebouwd. Het gaat om het voortbouwen op bouwstenen van al ontwikkelde concepten (dit hoeven geen IX-concepten te zijn) die kunnen worden hergebruikt in de te ontwikkelen trainingsmodules voor het IX-domein.

30	Het bestaande concept waarop wordt voortgebouwd, moet dat een IX-concept zijn?	Nee, het bestaande concept hoeft geen IX-concept te zijn. Het is een concept voor het trainen of scholen dat eerder al door de maker is ontwikkeld.
31	Mag de trainingsmodule in het Engels worden ontwikkeld?	Ja. Het gaat om het ontwikkelen van marktgerichte trainingsmodules; als er behoefte is aan Engelse trainingsmodules, kan dat.
32	Wat is het eindresultaat van ontwikkelfase 2?	Een gebruiksklare, overdraagbare trainingsmodule die zonder uitleg van de maker kan worden gebruikt door externe trainingspartners. Het op de markt introduceren van de trainingsmodule valt buiten de scope van deze tender.
33	De trainingsmodule moet tijdens de ontwikkelfase getest worden. Doet CLICKNL dat, of de aanbieder zelf?	De aanbieder zelf. Het doel is een beproefd trainingsconcept dat de moeite waard is om door te ontwikkelen, getest met gebruikers. Dat bewijs lever je als professional zelf.
34	Hoeveel ruimte is er voor technische modules, zoals 3D maken met AI, mixed reality of ontwikkelen voor smart glasses?	Die ruimte is er, mits je kunt aantonen dat de module binnen de thema's en leerdoelen valt en relevant is, en dat deze een proof of concept en uiteindelijk een trainingsmodule oplevert.
35	Kunnen jullie voorbeelden geven van het soort concepten dat verwacht wordt?	Er zijn bewust geen voorbeelden gegeven. Alles waar aantoonbare marktbehoefte voor is, is in principe prima. Kies maximaal drie thema's en koppel daar leerdoelen aan.
36	Is er ruimte voor een trainingsmodule die professionals helpt om praktijkvraagstukken te vertalen naar concrete IX-concepten, prototypes en toepassingen?	Dit lijkt goed te passen bij leerdoel 3 (onderdeel van thema 3). Zie ook de aangepaste Interessepeiling.
37	Welke eisen worden gesteld aan de validatie met eindgebruikers en het aantonen van marktbehoefte binnen de Proof of Concept-fase?	We stellen geen harde randvoorwaarden aan het aantal testen en respondenten, of aan de testmethode. De validatie van de module en de marktbehoefte moeten overtuigend worden aangetoond en onderbouwd.
38	Past de doorontwikkeling van een bestaand XR-boekconcept tot een interactief leerboek binnen de CIIIC-opdracht?	Een trainingsmodule bevat meer dan alleen het lesmateriaal en gaat bijvoorbeeld ook over de didactische methode en werkvormen. Een boek kan onderdeel uitmaken van de module. Let op: je mag subsidies niet 'stapelen'.
39	In hoeverre kunnen bestaande VR-trainingen en praktijkervaringen als uitgangspunt dienen voor de	Deze bestaande VR-trainingen vormen de bouwstenen/concepten waarop wordt voortgebouwd om nieuwe leerdoelen te bereiken en nieuwe trainingen op te baseren.

	ontwikkeling van een IX-trainingsmodule?	
40	Vallen HR-professionals, recruiters en loopbaan- of LOB-professionals binnen de beoogde doelgroep van de modules?	Het is afhankelijk van de gekozen leerdoelen voor welke doelgroepen de trainingsmodules geschikt zijn.
41	Hoe ziet de matchmaking eruit? Bereiden we een slide voor en krijgen we tijd om te pitchen?	Ja. CIIIC organiseert deze; het uitgangspunt is: wat breng je en wat zoek je. De bijeenkomst heeft plaatsgevonden op 29 oktober van 13.00 tot 17.00 uur in het Nxt Museum in Amsterdam.

EISEN EN BEWIJSSTUKKEN

#	Vraag	Antwoord
42	Wat telt als bestaande klant?	Een bestaande klant is een opdrachtgever voor wie je in de afgelopen drie jaar (periode 2023–2026) opdrachten hebt uitgevoerd.
43	Waarom zijn eisen 8 en 9 niet één gecombineerde eis?	In TenderNed is eis 8 vervallen, omdat die dubbel was met eis 9. Als bewijs voor het voldoen aan eis 9 moeten 2 referentieprojecten (ontwikkeling/productie) worden opgeleverd. Er is een aangepast template (versie 2) beschikbaar.
44	Bij eis 11 staat bij bewijsstuk 'Technische uitrusting en maatregelen kwaliteitswaarborgen'. Wat wordt daarmee bedoeld?	Die aanduiding geeft aan in welke categorie de eis valt en welke bewijsmiddelen aangeleverd moeten worden; dit hoort bij de inrichting van TenderNed. De rest van de eisen kun je invullen door 'ja' of 'nee' aan te vinken.
45	Is het voldoende dat er aantoonbaar gewerkt is aan educatieve oplossingen, of moet een medewerker een pedagogische achtergrond hebben?	Het gaat om didactische/educatieve ervaring bij de aanvrager, of toegang daartoe, die toereikend is om een marktgerichte trainingsmodule op te zetten.
46	Moeten we alleen de doelgroepen en leerdoelen aanvinken die op onze module van toepassing zijn, en leidt het niet aanvinken van de overige tot uitsluiting?	Vink alleen de doelgroepen en leerdoelen aan die op de module van toepassing zijn. Het niet aanvinken van de overige leidt niet tot uitsluiting. Er moet minimaal 1 eis binnen de doelgroepen en leerdoelen met 'ja' worden beantwoord.
47	Mag ik bij eisen voor doelgroepen en leerdoelen een keuze maken en dus 'nee' invullen?	Ja. Je maakt een keuze voor de door jou gekozen doelgroepen en leerdoelen. Dat betekent dat je op eisen van thema's,

		doelgroepen en leerdoelen die je niet gaat uitwerken 'nee' antwoordt.

REFERENTIEPROJECTEN EN ERVARING

#	Vraag	Antwoord
48	Er wordt gevraagd referentieprojecten op te leveren die ontwikkel- en productie-ervaring aantonen; wat is het verschil?	Vaak gaan ontwikkeling en productie binnen IX-concepten hand in hand. Voorbeelden die een van de twee, of beide aspecten van de ervaring laten zien, zijn geschikte referentieprojecten. Naar aanleiding van deze vraag komt een aangepast template (versie 2) beschikbaar bij de nota van inlichtingen van 6 november.
49	Hoe recent moet het referentieproject zijn? Is het ook toegestaan dat het een artistiek project is?	Het referentieproject moet stammen uit de periode 2023–2026. Ja, alle projecten die de gevraagde ervaring aantonen zijn geschikt.
50	Is het toegestaan om twee afbeeldingen en een trailer per referentieproject toe te voegen?	Ja, dat is mogelijk.
51	Mogen toelichtingen op de projecten in het Engels zijn?	Toelichtingen mogen in het Engels; verder is de voertaal Nederlands.
52	Moeten we een document toevoegen waarin we onze ervaring op het gebied van onderwijs en training aantonen?	Het is voldoende om in TenderNed aan te vinken dat je voldoet en de referenties toe te voegen in de bijlage Interessepeiling.

IP, LICENTIES EN HERGEBRUIK

#	Vraag	Antwoord
53	Wie wordt eigenaar van de ontwikkelde module (IP en licentie)?	Het IP blijft bij de maker/eigenaar. Derden moeten de trainingsmodule zonder licentie- of IP-vergoeding kunnen gebruiken.
54	Hoe kan je als initiatiefnemer verdienen aan de ontwikkelde module?	De maker kan de trainingsmodule zelf ook vermarkten.
55	Hoe open source moet de trainingsmodule zijn?	We stellen hier geen eisen aan. Het gebruiksrecht van de module is vrij te gebruiken voor andere trainers en trainingspartners.

56	Geldt het kosteloze gebruiksrecht ook voor commercieel gebruik door externe trainers of opleidingspartners?	Het gebruiksrecht van de module moet vrij zijn. Marktpartijen mogen de module naar eigen inzicht inzetten. Het doel is een zo breed mogelijke verspreiding van de opgedane kennis en ervaring. Het is niet toegestaan aanvullende voorwaarden te verbinden aan de opgeleverde resultaten.
57	Mag bestaande software van de deelnemer onder een licentie blijven vallen die commercieel gebruik uitsluit?	Software die nodig is voor de trainingsmodule en niet in het kader van de opdracht is ontwikkeld (maar bijvoorbeeld standaard software of inkoop is), moet tegen marktconforme voorwaarden in de trainingsmodule ingezet kunnen worden.
58	Moet je als ontwikkelaar code delen?	Je hoeft als ontwikkelaar geen code te delen als dit niet relevant is voor de training of leerdoelen. De trainingsmodule moet overdraagbaar zijn.
59	Mag een deelnemer een trainingsmodule ontwikkelen die voortbouwt op software binnen een lopend, door CIIIC gefinancierd ADRIE-project?	De ontwikkeling van de trainingsmodule mag niet tegelijkertijd met andere overheidsmiddelen worden gefinancierd; dat is 'stapelen' en is niet geoorloofd. Bij Tender 1 wordt helderheid verwacht dat het budget wordt ingezet voor het ontwikkelen van een proof of concept voor de training, testen, enzovoort.
60	Klopt de lezing dat hergebruik van bouwstenen uit een eerder (deels) publiek gefinancierd project is toegestaan, zolang de nieuw te ontwikkelen trainingsmodule zelf geen andere publieke financiering ontvangt?	Ja, die lezing klopt.

INDIENEN EN UPLOADEN IN TENDERNED

#	Vraag	Antwoord
61	Hoe geven we in TenderNed aan wat het primaire thema is en welke twee de subthema's?	In de bijlage bij het interessepeilingsdocument kun je aangeven wat de thema's zijn. De mogelijkheid is toegevoegd om een top 3 van thema's aan te geven, waarbij 1 de hoogste prioriteit heeft. Naar aanleiding van deze vraag komt een aangepast template (versie 2) beschikbaar bij de nota van inlichtingen van 6 november.
62	Hoe moet het bijlageformulier worden ingevuld bij de vraag	Het formulier is aangepast zodat je de door jou gekozen thema's kunt aanvinken. Je geeft per

	'Gekozen thema's en verfijning specifieke leerdoel(en)'?	leerdoel aan op welk beheersniveau je dit thema gaat uitwerken.
63	Moeten de antwoorden zowel in TenderNed als in de bijlage worden ingevuld, en waar moet de bijlage worden ingediend?	De volledige aanvraag bestaat zowel uit de vragen die in TenderNed beantwoord moeten worden met 'ja' of 'nee', als het volledig ingevulde template. Dat doe je één keer uploaden onder 'overige documenten'.
64	Moet de ingevulde bijlage bij elke eis worden geüpload, of volstaat één upload?	Eén upload volstaat onder 'overige documenten'.
65	Bij sommige eisen worden bewijsstukken gevraagd die overlappen met het bijlageformulier. Moet ik bij elk van die vragen het bijlageformulier indienen?	Nee, je voegt het ingevulde template één keer toe.
66	Is de afbeelding bij de publiekssamenvatting verplicht?	De visual wordt als optie aangegeven en is niet verplicht. In de laatste versie van het template is in deze mogelijkheid voorzien. Naar aanleiding van deze vraag komt een aangepast template (versie 2) beschikbaar bij de nota van inlichtingen van 6 november.